

A HTMT HÍREI**Konferencia és Workshop: Transzkulturális szempontok a külföldieknek szánt magyar irodalomtörténetben**

A magyar irodalom története szlovákul című tudományos konferenciára és workshopra 2024. május 21-24. között került sor Felsőerdőfalván, a Szlovák Tudományos Akadémia Világirodalmi Intézetének szervezésében, a Szlovákiai Magyar Akadémiai Tanács támogatásával. A konferencián számos előadó, köztük Mészáros András, az MTA külső tagja és a SZMAT elnöke, valamint az MTA külső köztestületének tagjai: Bányai Éva, Vallasek Júlia, Görözdi Judit, Balázs Imre József, Németh Zoltán, Horváth Csaba és mások is részt vettek. A workshop és a konferencia programja számos előadást és vitafórumot tartalmazott, amelyek célja a magyar irodalom transzkulturális megközelítéseinek bemutatása és elemzése volt. A rendezvény különös hangsúlyt fektetett arra, hogyan lehet a magyar irodalomtörténetet külföldiek számára érthetővé és vonzóvá tenni, valamint arra, hogyan építhetők be transzkulturális szempontok a magyar irodalomtörténet bemutatásába. A konferencián és a workshopon elhangzott előadások és viták hozzájárultak a magyar irodalom nemzetközi megértéséhez és elismertségéhez, valamint a különböző kulturális és nyelvi közösségek közötti párbeszéd erősítéséhez...” Forrás: Bazis.me: [teljes cikk >](#)

Előadás: Napjainkban már a munkáltató küzd a pályakezdekők figyelméért, nem pedig fordítva

A Magyar Tudományos Akadémia kolozsvári területi bizottsága által május 27-én 17 órától megszervezett Employer branding Erdélyben. Mi a trend a munkáltatói márkák kínálatában és mit keres a frissen végzett Z-genes munkavállaló? című eseményen Kádár Magor kommunikációs szakértő, a Babeş–Bolyai Tudományegyetem oktatója a Z generációs fiatalok munkapiaci elvárásait, meglátásait hozta összefüggésbe a munkáltatói márkák kiépülésével, a világjárvány után megjelent erdélyi kutatások nyomán. Már a téma bevezetésénél kiemelte, olyan szinten felgyorsult a munkapiac átalakulása, a korábban öt éves periódusra megírt előrejelzések négy százalék nap alatt elévülnek. Az alkalmazóknak, akár a politikában, profilt kell kialakítaniuk célközönségükről. Itt nem választókról, hanem potenciális munkavállalókról van szó. Az új generáció másik jellemzője, hogy rugalmasan veszik a szakmai életet. Meg vannak győződve, hogy bármikor találhatnak új munkát...” Forrás: Transtelex.ro: [teljes cikk >](#)

A pozitív mentális egészség vajdasági korrelátumai

A Vajdasági Magyar Akadémiai Tanács 2024. május 28-án A pozitív mentális egészség vajdasági korrelátumai címmel interdiszciplináris tudományos tribünt tartott Szabadkán. A rendezvény házigazdája és társszervezője az Újvidéki Egyetem Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kara. Az esemény annak a rendezvénysorozatnak a részeként valósult meg, amelynek keretében az ideai Tudóstalálkozó egyes témáit tárják a közönség elé. Ez alkalommal három tanár, Major Lenke docens, Horák Rita rendkívüli egyetemi tanár és Grabovac Beáta rendkívüli egyetemi tanár közös kutatásáról van szó. A Magyar Tannyelvű Tanítóképző Karon a Fenntartható Mentális Egészség Műhely harmadik éve azt a missziót követi, hogy a fejlesztés mellett feltérképezze, hogy vajdasági közegben a mentális egészségmutatók hogyan alakulnak, illetve, hogy milyen egyéb erősségekkel fonódnak össze...” Forrás: VMAT.rs: [teljes cikk >](#)

ROMÁNIA/ERDÉLY**A Bookfest Bukarest 2024-en Moldova a díszvendég**

Megnyílt szerdán a bukaresti könyvünnep, a Bookfest Bukarest 2024, amelynek fővédnöke Klaus Iohannis államfő. A tizenhetedik alkalommal megszervezett rendezvénysorozat idei díszvendége a Moldovai Köztársaság, mottója: „Átkarollak”. Klaus Iohannis azt írta a könyvünnep megnyitójának alkalmából, hogy a Moldovai Köztársaság díszvendégként való meghívásával a Bookfest Bukarest 2024 a román nyelv és az irodalom egységét, a kulturális tér közös voltát hirdeti...” Forrás: 3szek.ro: [teljes cikk >](#)

Politikum: Bár a jogvédők szerint árt, az RMDSZ is felhasználja a gyerekeket a kampányában

A jelenleg zajló EP és önkormányzati kampányban az RMDSZ-es politikusok zöme felhasználja gyerekeket. Ennek ellenére, hogy a gyermekjogvédő szervezetek évek óta hangsúlyozzák, hogy ez visszaélés. Szerintük csakis akkor szerepelhet egy gyerek politikai kampányban, amennyiben érti, hogy miről szól a választás. Tehát nem biodíszlet a politikus mellett, aki mindössze a saját imidzsének pozitívabbá tételére használja fel. A magyarországi civil szervezet szerint [...] a képek megosztása sérülékeny helyzetbe hozhatja a gyerekeket akkor és később is: csúfolhatják, megbélyegezhetik, és „politikai lábnyoma” hatással lehet későbbi

karrierlehetőségeire is. Hozzá kell tenni, hogy a gyermekek kampánycélokra való felhasználása nemcsak RMDSZ-es sajátosság, hanem a többi romániai pártnál is észlelhető gyakorlat...” Forrás: Transtelex.ro: [teljes cikk >](#)

Publicisztika: Sajtótámogatás közpénzekből

Az elmúlt 18 évben reálértékben és arányaiban is folyamatosan zsugorodott az a pályázati támogatás, amit az RMDSZ a Communitas Alapítványon keresztül nyújt a romániai adófizetők pénzéből az erdélyi magyar írott sajtónak. Ráadásul a pályázatokat elbíráló alapítványi szaktestület is támadható döntéseket hoz: az elmúlt években az éves keret több mint húsz százalékát két olyan sajtótermék kapta, amelyek főszerkesztői maguk is tagjai a szaktestületnek. [...] Cikkünkben megvizsgáljuk, hogy az elmúlt 18 évben, 2007 és 2024 között mekkora forrásokhoz juttatta ez a bizottság a nyomtatott és online lapokat, és az alapítvány honlapján közzétett adatok alapján levonunk néhány következtetést. [...] A Transtelex Szűcs Lászlón, Ambrus Attilán és Karácsonyi Zsigmondon kívül megkereste a Sajtó Szaktestület több korábbi és jelenlegi tagját is...” Forrás: Transtelex.ro: [teljes cikk >](#)

Műemlékvédelemről a sepsikilyéni unitárius templomban

Műemlékvédelmi konferenciát szervezett a budapesti Teleki László Alapítvány kedd délután a sepsikilyéni unitárius templomban. Ugyanakkor bemutatták Mihály Ferenc és Szász Erzsébet Míves famunkák Erdélyben, valamint Tóth Boglárka és Fehér János Sepsisizek templomainak történeti fa- és tetőszerkezetei című kötetét. Azt, hogy mekkora kincs ez a templom, a konferencia első előadója, Jánó Mihály művészettörténész fejtette ki. A kilyéni unitárius templom európai ritkaság, ezt bátran merem állítani – mondotta. Ugyanis azok a motívumok, melyek itt láthatóak, sehol máshol nem találhatók meg. [...] Szakács Tamás restaurátor, Kiss Loránd restaurátor csapatának a tagja a sepsikilyéni és kökösi unitárius templom falképeinek restaurálásáról tartott szakmai előadást. Tóth Boglárka régész erdélyi műemlék templomok dendrokronológiai kutatásáról beszélt. 2003 óta közel négyszáz műemlék épületből, lelőhelyről gyűjtöttek fa évgyűrűk vizsgálatra mintákat, adatsorokat. E módszerrel Sepsisizeken 35 település 44 templomában végeztek kormeghatározást...” Forrás: Szabadság.ro: [teljes cikk >](#)

SepsiBook: Borcsa János gyűjteményes kötete

Utolsó mohikánnak nevezte Borcsa Jánost a gyűjteményes kötete harmadik részének SepsiBookon történt bemutatóján Zsidó Ferenc író: utolsó mohikán, aki már ötven éve jelen van az irodalmi életben, és még mindig nem fáradt meg, még mindig élénken figyel az őt körülvevő világ történéseire. Hogy mennyire nem fáradt meg a hetvenedik életévét betöltött Borcsa János, azt a beszélgetés során ő maga bizonyította. [...] Zsidó Ferenc felvetésére, miszerint az értelmiséginek joga és kötelessége megszólalni közügyekben, kifejtette: nyilvánvaló, hogy a világra odafigyel az ember, ő azonban a belsőre is figyel...” Forrás: 3szek.ro: [teljes cikk >](#)

SepsiBook: Király László és Lövétei Lázár László beszélgetőkönyve

Nagyon személyes, őszinte vallomás hangzott el sóváradó gyerekkorról, szavak által vázolt korrajz vetítődött a hallgatók retinájára a második világhéget követő évekről, és mozszerű élményt adott a hatvanas évekbéli egyetemi hallgatói évek felidézése is. [...] A korrajz vonalai tovább vastagodtak, amikor Király László azt idézte fel, miként kellett megokolniuk az elsőéves egyetemistáknak, hogy az orosz szakot választották – mert a világ egyik legfontosabb nyelve, százmilliók beszélnek, és Lenin elvtárs nyelve is –, ám ő a sablonválasz helyett az orosz irodalom valós értékeit hangoztatta...” Forrás: 3szek.ro: [teljes cikk >](#)

SepsiBook: Műfordítói-szerkesztői műhely

Irodalmi művek átültetése egyik nyelvből a másikba nem csak a különböző nemzetek irodalmi közötti átjárhatóságot biztosítja, a fordítás kultúrát is közvetíti – ennek kifejtése lett volna a feldobott labda annak a műfordítói-szerkesztői műhelynek, melynek meghívottjai Koszta Gabriella, Király Zoltán és Lövétei Lázár László voltak – utóbbi moderátori minőségben is. [...] Műhelytitkokról végül kevés szó esett, a beszélgetés inkább a fordítói munkához vezető út kialakulásáról szólt...” Forrás: 3szek.ro: [teljes cikk >](#)

SepsiBook: Farkas Árpádra emlékeztek

Az idei SepsiBook programjának fontos részét képezte a közelmúltban elhunyt költőóriásokra való emlékezés, tisztelegés az emlékükhöz. Szombaton délután Sötét tus, néma tinta címmel Markó Béla és André Ferenc költők, valamint Mészáros Sándor kiadóvezető Kovács András Ferenc-emlékestet tartott a Porondonvasárnap délelőtt pedig a sepsiszentgyörgyi Plugor Sándor Művészeti Líceum tizedikes, drámatagozatos diákjai Farkas Árpád költészetéről tisztelegtek Vándor című műsorukkal a Porond előtti téren. Utóbbi előadásról a diákok felkészítő tanárát, Kolcsár József színművészt kérdeztük. [...] Kolcsár József elmondta: ő úgy gondolja, a város művészeti líceumának szinte kötelessége foglalkozni Farkas Árpád költészetével, mert az egyik legfontosabb magyar költőről van szó...” Forrás: 3szek.ro: [teljes cikk >](#)

Béres Attila: A világunk fekete-fehér gondolkodásmódja benne van a Portugál szereplőiben

Egressy Zoltán Portugál című darabját mutatta be a hétvégén az egyik legjelentősebb romániai színház, a bukaresti Bulandra. Az előadás rendezője a marosvásárhelyi származású Béres Attila, aki a Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem színészképzésének elvégzése után, 1999-ben Budapestre költözött, ahol rendezői diplomát szerzett a Színház- és Filmművészeti Egyetemen. [...] A rendező a Transtelexnek elmondta, több darabot javasolt, de végül a Bulandra színház javaslatára döntött az Egressy-szöveg mellett. Az előadás Csűrös Réka fordítása és Fazekas Ernő színpadi adaptációja alapján készült. [...] A Bulandra Színház nem először tűz műsorra kortárs magyar drámát, korábban többek között Spiró György vagy Thúróczy Katalin szövegeit is bemutatták...” Forrás: Transtelex.ro: [teljes cikk >](#)

Podcast: Lezárult az Örökségünk Őrei vetélkedő

A végső megmérettetésre szombaton, május 25-én került sor a Bethlen Gábor Kollégium dísztermében, ahol a regionális döntők továbbjutói mutatták be az általuk örökbefogadott műemléképületet. Az első díjat a gyimesfelsőlöki Árpád-házi Szent Erzsébet Teológiai Líceum Kemtaur csapata nyerte, amely a széphavasi Szentlélek Kápolnát fogadta örökbe. Második helyezést értek el az algyógyi körtemplom őrei, a dévai Téglás Gábor Elméleti Líceum csapata, harmadik helyen a nagyenyedi Bethlen Gábor Kollégium csapata végzett, amely a székelykocsárdi református templomot népszerűsítette...” Forrás: Kolozsvariradio.ro: [teljes cikk >](#)

Várja a pályázók jelentkezését a Nyilas Misi egyesület

Július 31-ig várja a pályázók jelentkezését a kolozsvári székhelyű Nyilas Misi Tehetségtámogató Egyesület. Pályázhatnak azok a hatodik (vagy nagyobb) osztályt végzett középiskolások, akik magyar nyelven tanulnak, az elmúlt tanévben az átlaguk 8,50 feletti, és a családban az egy főre eső havi jövedelem nem haladja meg az 1500 lejt – tudhattuk meg az egyesület által szerda délben megtartott sajtótájékoztatón. Az egyesület 22. alkalommal hirdeti meg ösztöndíj-programját. [...] Jelenleg 267 ösztöndíjasuk van. Az egyesület tevékenységének eredményességét az is bizonyítja, hogy több volt ösztöndíjas már támogatóvá vált, és anyagiilag segíti a pályázókat. Sok tehetséggondozó program működik Erdélyben, de ilyen nagy múltú programról nincs tudomásom” – fogalmazott Péntek János nyugalmazott egyetemi professzor, az MTA külső tagja, az egyesület elnöke...” Forrás: Szabadság.ro: [teljes cikk >](#)

Irodalomból, koncertekből és izgalmas előadásokból nem lesz hiány a 13. Kolozsvári Ünnepi Könyvhéten

Június 27–30. között szervezik meg a 13. Kolozsvári Ünnepi Könyvhetet Kolozsváron. A szervezők idén is úgy állították össze a programot, hogy minden korosztály megtalálja az érdeklődésének megfelelő előadást, koncertet vagy könyvbemutatót. Összesen 60 könyvkiadóval, 70 szerzővel és több mint 80 eseménnyel rendezi meg a könyvhetet az RMDSZ, az Iskola Alapítvány, az Erdélyi Magyar Írók Ligája és az Erdélyi Könyves Céh...” Forrás: Maszol.ro: [teljes cikk >](#)

Őrségváltás a Kehelynél: Ki viszi tovább a tízéves egyházmegyei értesítőt?

Tízéves a Kehely, a 2010-es évek első felében át- és újjáalakult Kolozsvári Református Egyházmegye hivatalos lapja. Az egyházmegye espereseként Bibza Gábor egyik első intézkedése volt ezt a belső egyházi értesítőt elindítani. A kéttucatnyi lapszám mögött sok összefogás, áldozatvállalás és önkéntes munka áll olyanok részéről, akik magukévá tudták tenni a lapalapítás szándékát, megértették értelmét és célját, ezzel együtt időt szakítottak a kiadásával járó feladatok elvégzésére. A kezdetekről, a szándékról, a lap céljáról és rendeltetéséről, a szerkesztési folyamatról, a csapatról, döccenőkről és sikerélményekről, no meg a hogyan továbbról Bibza Gábort kérdeztük. [...] Átlagban évente két szám jelent meg. Volt olyan, amikor több, volt olyan, amikor kevesebb. Voltak tematikus számok is, de minden alkalommal hír formájában beszámoltunk az előző megjelenés óta történt napi eseményekről. A Kehelyben a közel 30 ezer egyháztagnból bárki írhat...” Forrás: Szabadság.ro: [teljes cikk >](#)

Magyar alkotókat is díjazott gáláján a Román Színházi Szövetség

Magyar alkotókat is díjazott hétfő esti bukaresti gáláján a Román Színházi Szövetség (UNITER). A Bánya-trilógia (Bányavirág, Bányavakság, Bányavíz) szerzőjeként ismert Székely Csaba Az igazság gyertyái című darabjával nyerte el a legjobb, ősbemutatóként színpadra írt szöveg díját. Az 1940-es években az erdélyi Bözödújfaluban játszódó történelmi drámát a Marosvásárhelyi Nemzeti Színház Tompa Miklós Társulata vitte színre Sebestyén Aba rendezésében, a díszletet Sós Beáta, a jelmezeket Hatházi Rebeka tervezte. Az előadás Cári Tibor eredeti zenéjéért a legjobb zene és hangdizájn díját is megkapta hétfőn este. [...] A bukaresti gálán a legjobb férfi mellékszereplőnek járó díjat Bács Miklós színművész ítélték oda a Kolozsvári Állami Magyar Színház Rokonok című előadásában nyújtott alakításáért...” Forrás: Szabadság.ro: [teljes cikk >](#)

Vélemény: „Etnopolitikai vita” – mire jó az?

Az elejétől követem a javarészt a kolozsvári értelmiség bizonyos köreiből zajló úgynevezett etnopolitika-vitát. Vannak bőven a vita írásai között érdekes gondolatfutamok vagy villanások, hiszen képzett, okos gondolkodásra szakosodott és abban szocializálódott

szereplők vetették képernyőre. Rengeteg gondolat megfogalmazódott bennem az írásokat olvasva és az élő vitát nézve. [...] Csak egyetlen szempontból lehet érdemes folytatni (vagy követni), az pedig maga a vita tárgyának a célja. Márpedig ennek a vitának ilyen célját nem tudtam felfedezni. A legfőbb oka az, hogy míg az 1989-es romániai változásokkal a román politika plurális lett és máig is az, a magyar közösség politikailag továbbra is egypártrendszerben maradt. Még nagyobb naivitásnak tartom ugyanezen progresszív agenda számonkérését az RMDSZ-en, amely nagyon is jól ismeri választói bázisának világnézeti-civilizációs-értékrendi-kulturális realitását, és ennek alapján alakítja ki nyilvános diskurzusát. [...] Videón is megnézhető milyen volt a Transtex Dialog...” Forrás: Foter.ro: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

AUSZTRIA

50 éves a finnugristák családja Bécsben

Kétnapos konferenciával és közös múltidézéssel ünnepelte fennállása 50. évfordulóját a Bécsi Egyetem finnugor tanszéke. Az egyetemi részleg a magyar tanárképzés egyetlen helyszíne Ausztriában, egyben az egyetlen, ahol felsőfokú magyar tanulmányok végezhetők. [...] Az öt évtized plakátokon elevenedett meg a jubileumra. [...] A legizgalmasabb programelem pedig az a kerekasztal-beszélgetés volt, amelyen öregdiákok meséltek a régi időről. [...] A finnugor részleg 2005 óta a Bécsi Egyetem Európai Összehasonlító Nyelv- és Irodalomtudományi Intézetének részlegeként kínál alap- (BA) és mesterszakos (MA) tanulmányokat finn és magyar nyelvi irányokban nyelvészeti és irodalomtudományi megközelítésekből. Az ausztriai magyarság számára a legfontosabb profil viszont a tanárképzés...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

Ismertető: Montessori iskola Bécs belvárosában

A harmadik tanítási évet kezdték már meg 2023 őszén abban a mikro iskolában, amelyet két magyar származású pedagógus alapított meg Bécsben. Arra az igényre reagáltak, hogy a főváros belvárosi részében is elérhető legyen ez a sajátos pedagógia eszköztárát használó, ráadásul bilingual, vagyis kétnyelvű oktatás. Az intézmény az Osztrák Montessori Társaság tagintézménye és a Montessori Akadémia hospitációs és gyakorlóiskolája egyben – árulta el Kósa Mónika alapító, iskolavezető. [...] A kis létszámú iskolában, amely a 9. kerületben található, jelenleg 28, 6-12 éves gyermeknek kínálnak lehetőséget, akik angol-német bilingual módszerrel tanulnak...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

Budapesti egyetemisták Burgenlandban

Közel húsz diák vett részt azon a kiránduláson május 25-én, szombaton, melyen Kurucz György egyetemi professzor vezetésével Lékára, Felsőörbe és Németújvárra látogattak. A Református Egyházközség részéről Beham Judith kurátorasszony és két presbiter – Schuster-Gyenge Judith és Istvanits Kerstin – fogadták a fiatalokat. [...] Csire Márta (Bécsi Egyetem) a református iskolával kapcsolatos kutatásaiba adott betekintést...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

Indul a CH100 jubileumi programsorozat

Az idén egy évszázados Collegium Hungaricum már javában készül az ünneplésre. A jubileumi programsorozat, amely június elején veszi majd kezdetét, már elérhető a CH honlapján. Ezek között nyári fesztivál, kiállítások, városi séta, konferenciák és protokolláris események is lesznek az év végéig. A két világháború között, gróf Klebelsberg Kuno, egykori magyar kultuszminister „Collegium Hungaricum“ névvel 1924-ben, majd 1927-ben összesen négy, máig meglévő intézetet alapított. [...] Az egész jubileumi időszakot olyan kevésbé ismert régi történetek kísérik majd, amelyek bizonyítják, hogy a CH elmúlt 100 éve tökéletes tükre a teljes 20. századi történelemnek...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

Danyi Zoltán felolvasóestje Nagymartonban

Múlt csütörtökön Danyi Zoltán vajdasági magyar író, költő, rózsatermesztő volt a Nagymartoni Irodalom Háza (Literaturhaus Mattersburg) vendége. Legutóbbi, immár német nyelven is megjelent „A rózsákról” című könyvében egy férfi mély válságáról mesél, aki visszatér szerbiai szülőföldjére, a Vajdaságba. A telt házas felolvasóesten Lesi Zoltán magyar író beszélgetett Danyi Zoltánnal. A német nyelvű kötetből Hausmann-Farkas Elizabeth olvasott fel részleteket a közönségnek...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

Meghívó: A közép-európai egészségpolitika múltja és jelene

A Bornemisza Péter Társaság szeretettel meghívja az érdeklődőket júniusi rendezvényére, melynek előadója Birtalan Iván, az MTA külső köztestületi tagja és nőorvos. Az előadás címe: „A közép-európai egészségpolitika múltja és jelene”. Az eseményre Bécsben, 2024. június 2-án, vasárnap, 17:30 órai kezdettel kerül sor...” Forrás: Becsinaplo.eu: [teljes cikk >](#)

SZLOVÉNIA/MURAVIDÉK

Fiatalok a mentális egészségért

A Muravidéki Magyar Ifjúsági szervezet (MMISZ) a Muraba EGTC-vel együttműködve két eseményt, egy kutatást és négy kisfilmet valósított meg, amelyek a mentálhigiéné különböző aspektusait tárgyalták. A „Lélekben rendben” című projekt a határ mentén élő középiskolások figyelmét kívánta felhívni a mentális egészség fontosságára. Az első esemény, mely márciusban zajlott a Placcon, „A közösségi média és a mentálhigiéné kapcsolata” címet viselte. A diákok a „FOMO – Megosztod és uralkodsz” című film megtekintése után egy játékos foglalkozás keretében osztották meg véleményüket a közösségi média, az internetes zaklatás (cyberbullying) és a társadalmi nyomás témakörében. A második, egyben záróeseményre május 28-án került sor...” Forrás: Nepujzag.net: [teljes cikk >](#)

Podcast: A fordítói és tolmács tanulmányi programról

A Maribori Egyetem Bölcsészettudományi Karának Fordítástudományi Tanszéke a Murszombati Területi és Tanulmányi Könyvtárban mutatta be fordítói és tolmács tanulmányi programját. Az alapképzés mellett lehetőséget biztosítanak mesterképzésre is magyar-szlovén nyelvkombinációban...” Forrás: Rtvsllo.si: [teljes cikk >](#)

Podcast: A magyar-magyar szótárról

A Magyarország határain túl élő magyar nyelvi közösségek tagjai jól ismerik azt az érzést, amely a bizonytalanságtól a túlzott magabiztosságig terjedhet anyanyelvhasználatukat illetően. Talán bizonyos gátlások generálják ezt a magatartást, ami azonban a tájékozottsággal könnyen kezelhetővé válik. Ezért ajánljuk figyelmükbe a Muravidéki Magyar Rádió Nyelvművelő című műsorát, amelyben a tudósító Gaál Péter beszélget két olyan nyelvvel, akik a magyar-magyar online szótárt szerkesztik a Termini Magyar Nyelvi Kutatóhálózaton belül...” Forrás: Nepujzag.net: [teljes cikk >](#)

Beszámoló: Terepmunka Észak-Magyarországon és a Felvidéken

A Muravidéki Pedagógusok Egyesülete törekszik arra, hogy a tagjai a terepen is ismerkedhessenek a magyar nyelvvel és a magyarsággal kapcsolatos tudni- és látóvilágokkal. Így történt ez az idei tanévben is, amikor húszfős csapatunk hajnalban indult...” Forrás: Nepujzag.net: [teljes cikk >](#)

SZLOVÁKIA/FELVIDÉK

30 év után pontot tennének a Bős–Nagymaros ügy végére

Tárgyalásokat folytatott Budapesten Tomáš Taraba szlovák környezetvédelmi miniszter Magyarország energiaügyi miniszterével, Lantos Csabával a Bős– Nagymaros vízlépcső építésével kapcsolatban 30 éve húzódó vita lezárásáról. „Mindkét államnak az az érdeke, hogy jó szomszédként egyezsége jussunk, és ne hagyjuk, hogy a nemzetközi bíróság ismét döntsön a vitában [...] hangsúlyozta Taraba. Rámutatott: a Dunán a valóság lényegesen eltér attól, amit Magyarország és Csehszlovákia annak idején elképzelt. [...] A csehszlovák oldalon ezt követően 1992 októberében a bösi erőmű csatornájába (vagyis szlovák területre) terelték a Duna vizének 83%-át...” Forrás: Parameter.sk: [teljes cikk >](#)

Statisztika: Minden tizedik pedagógus 60 év fölötti a szlovákiai magyar iskolákban

Előregednek a szlovákiai tanárok: a szakközépiskolák pedagógusainak az átlagéletkora a legmagasabb, de az elkövetkező években több száz óvópedagógus is eléri a nyugdíjkorhatárt. A magyar iskolákban a 60 évnél idősebb pedagógusok száma meghaladja a 330-at. A szlovákiai magyar iskolák adatai másolják a szlovák adatokat. [...] Szlovákiában átfogó elemzés nem készül. Jobbára nemzetközi felmérésekből, a PISA-felmérésekből és a TALIS-felmérésekből vannak a szlovák oktatásügyre vonatkozó részleges adataink, illetve az Oktatáspolitikai Intézet (IVP) néhány kommentárja foglalkozik adatelemzéssel. [...] Az Oktatáspolitikai Intézet egy másik elemzésében arra is rámutat, hogy az alapiskolák felső tagozatain a fő tárgyakat magas arányban képesített pedagógusok oktatják. Ebből a szempontból a technika (56,4%), az etika (65,9%), az informatika (67,9%), a polgári nevelés (68,1%) vannak rosszabb helyzetben, viszont a matematikát 92,3 vagy a szlovák nyelvet 92,3%-ban képesített tanárok oktatják...” Forrás: Napunk.sk: [teljes cikk >](#)

Videó: Tovább épülhet a martonyi és a gombaszögi pálos monostor

Sikeres lett az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatósága és a Sine Metu egyesület közös Interreg-pályázata, így folytatódhat az egykor közös irányítás alatt álló martonyi és a gombaszögi pálos monostor feltárása, illetve helyreállítása. A pálos rend építészeti és

kulturális örökségének megőrzése és bemutatása az Aggteleki és a Gömör-Tornai Karszt területén címet viselő projekt közel 1,29 millió eurós támogatásban részesült. A projekt vezető partnere az Aggteleki Nemzeti Park, a támogatásból a Sine Metu egyesület 348 ezer eurót kap. Ebből a következő két és fél évben szeretnék folytatni az ásatásokat, már ha a szakhatóság ezt engedélyezi. [...] Míg a gombaszögi inkább gazdasági központ volt, a martonyi a nagyvilág zajától félreeső mivolta miatt a pálos szerzetesek hitbéli elmélyülését, a visszavonult szerzetesi élet megélését tette lehetővé...” Forrás: Ma7.sk: [teljes cikk > teljes cikk 2 >](#)

A Jókai és kora irodalmi-műveltségi verseny országos döntőjének eredményei

A Szlovákiai Magyar Pedagógusok Szövetsége és a társszervezők 19. alkalommal szervezték meg a Jókai és kora irodalmi-műveltségi verseny országos döntőjét az alapiskolák felső tagozatos, illetve a nyolc éves gimnáziumok 1–4. évfolyamos tanulói részére, amelyre Komáromban, a társszervező Jókai Mór Alapiskolában került sor május 28-án. Vörös Mária, az SZMPSZ alelnöke az esemény megnyitóján elmondta, a megmérettetésre 19 iskolából 24 csapat nevezett be. [...] A verseny célja Jókai életművének megszerettetése, a klasszikus magyar irodalom olvasására való ösztönzés, a szövegértés fejlesztése – hangzott el...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

Szakmai nap a karvai szakközépiskolában

Pályorientációs, sokrétű programmal párosuló szakmai napot tartottak a Karvai Kereskedelmi, Szolgáltatóipari és Vidékfejlesztési Szakközépiskolában, ahová az intézmény által biztosított buszokon 20 alapiskolából 220 felső tagozatos diák és pedagógus érkezett a Komáromi, Érsekújvári és Lévai járásból. A kínálatukban jelenleg három éves kertész, asztalos, szakács, virágkötő-berendező) és négy éves, érettségivel végződő tanulmányi szakok (kertészet-kertépítés, táj- és környezetvédelem, valamint szőlő- és gyümölcsstermesztés – üzemvitel/ borászat) szerepelnek...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

Grendel Lajos ezernyi arcát mutatja be egy kiállítás és a konferencia kötete

Klasszikus portré, absztrakt illusztrációk, karikatúrák, kollázsok és digitális réteg-nyomattal készült, Andy Warhol Marilyn-diptichonját idéző „Grendelarcok” – ilyen stílus-kavalkád jellemzi a Grendel '75 című vándorkiállítást, amelynek legújabb állomása a komáromi Szinnye József Könyvtár. [...] A Felvidéki Magyar Szépművészeti Egyesület Grendel '75 című képzőművészeti pályázata Tóth László költő, író, a kiállítás ötletgazdája szerint lehetővé tette, hogy néhány novellájának televíziós feldolgozása, után Grendel Lajos immár a nyelv keretei közül is kilépjen, és írói világa a képzőművészetbe is áthelyeződjön. [...] Grendel Lajos születésének 75. és halálának 5. évfordulójára emlékeztek A Szlovákiai Magyar Kultúra Múzeumában tartott könyvbemutatón. A konferenciakötet az Eperjesi Egyetem Magyar Nyelv és Kultúra Intézetének a Grendel-évfordulóra szervezett interdiszciplináris konferenciáján elhangzott előadások írott változatát tartalmazza. [...] A Grendel '75 tárlat megnyitója, melyet a komáromi Művészeti Alapiskola kultúrműsora is színesített, egy kisebb díjkiosztóval zárult...” Forrás: Napunk.sk: [teljes cikk > teljes cikk 2 >](#)

>

Podcast: Egy Rozsnyó környéki helynévkutatás folyamatába pillantunk be

Jablonca egy különleges falucska Rozsnyótól délre. Itt vállalkozott a történeti helynevek felkutatására Csobády Csilla, a nyitrai Konstantin Filozófus Egyetem doktorandusza, aki decemberben a rozsnyói járás településeiben végzett kutatásáért elnyerte a Fórum Kisebbségkutató Intézet Tóth Károly Kutatói Díját. Csillával bejártuk a jabloncai terepet, hogy a helyszínen beszéljünk a környék történeti és jelenkori helyneveit érintő kutatásairól. A Pátria rádió összeállításából kiderül, hogy egy-egy ilyen kutatás, nem csupán száraz adatgyűjtésről szól, de találkozásokról, beszélgetésekről és kellemes sétákról a természetben...” Forrás: Patria24.sk: [teljes cikk > teljes cikk 2 >](#)

Podcast: Városi séta – Késmárk

Magyarul Késmárk, szlovákul Kežmarok, szépebbé szász nyelven, vagyis cipszer nyelven Kejsenmark. S ez a nyelvi, etnikai és vallási sokszínűség jellemezte a történelmi városkát századokon át. Hasznos és érdekes információkat a városról Czáboczy Szabolcs történészről, a Fórum Kisebbségkutató Intézet munkatársától kapunk, aki doktori tanulmányai keretében is foglalkozik a város történelmével...” Forrás: Patria24.sk: [teljes cikk >](#)

Vélemény – kötet: Eltűnik egy világ

Négy szűk esztendő publicisztikáját fogja össze Csáky Pál új kötete, az Eltűnik egy világ. Csáky Pál azon nagyon kevesek közé tartozik – nemcsak a felvidéki, de az összmagyar közéletben is –, akinek veszélyesen karakteres világlátása van, s talán épp ezért nem állt be egyik véglet mögé sem ebben a betegesen bipolarizálódott, atomjaira hullott világban. [...] E sorok szerzője ugyan sok

mindenben nem osztja a véleményét, de egy biztos, Csáky közös gondolkodásra invitál. Kérdés, mennyien hajlandók/képesek ma egy ilyen közös gondolkodásra?...” Forrás: Ma7.sk: [teljes cikk >](#)

Pozsonyban találkozhatunk szombaton Závada Pállal

A pénteken kezdődő, háromnapos könyvfesztivált tizenegyedik alkalommal tartják a fővárosban. A BraK azzal a céllal jött létre, hogy bemutatkozási lehetőséget adjon a kis- és közepes méretű kiadók számára. Az emberi kapcsolatokat és történelmi eseményeket vizsgáló regényeiről ismert Závada Pál szombaton 17 órakor lesz a Zichy-palotában tartott beszélgetés vendége. A esemény apropója az író Egy piaci nap című regényének nemrégiben megjelent szlovák fordítása. A kötet, mely az 1946-os magyarországi antiszemita pogromok és tömeghisztériák nyomába ered, a Slovart Kiadó gondozásában jelent meg szlovákul, a fordítás Eva Andrejčáková munkája...” Forrás: Ujszo.com: [teljes cikk >](#)

SZERBIA/VAJDASÁG

A világhálóra költözött át a kampány

A történelem legrövidebb kampánya előzi meg az ideai helyhatósági választásokat, mégis mintha csak egy hete vett volna lendületet az egész folyamat. Tartózkodással és belső feszültséggel indult el a folyamat, ám a választási izgalom a hatalmi pártok esetében sem volt érzékelhető, annak ellenére, hogy Belgrádban például már április elején átadták a jelöltlistájukat. Vajdaság településein sokáig nem is utalt semmi arra, hogy választások előtt állunk, csupán a hatalmi párt közvélemény-kutatói hálózatából, vagy éppen egy-egy politikus telefonhívásából lehetett tudni, politikai megmértetés lesz. [...] Június 2-án reggel hét órától Szerbia-szerte, azokban a községekben és városokban, amelyekben december 17-én nem rendeztek szavazást, önkormányzati választásokat tartanak. Péntektől indul a kampánycsend, amelynek szinte semmi értelme, ugyanis a közösségi oldalakon a pártok és a pártaktivisták, ahogy utóbbiak neve mondja, aktívkodni fognak. [...] A főként magyar lakta, vagy leginkább magyar érdekeltségű községek és városok esetében összegeztük, hány lista indul, kikre lehet szavazni...” Magyarszo.rs: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Támogatás a magyarul tanuló elsős diákoknak

Több mint 1200 vajdasági magyar család részesül támogatásban a Rákóczi Szövetség jóvoltából. Tízezer forint értékű egyszeri támogatást kapnak a magyar nyelven tanuló elsős diákok. Az ösztöndíjakat ma 158 tanuló vehette át Szabadkán. [...] Adán összesen 53 gyermek szülei vehették át az ösztöndíjat, a nap folyamán pedig Moholon és Törökfaluban is kiosztásra került a támogatás, további 38 tanuló részére...” Pannonrtv.com: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

PORtrék a Tanyából

A törökkanizsai Kulturális Zóna kiállítóterében egy újabb vajdasági művész mutatkozott be aktuális vizuális anyagával. Bezzeg Gyula fotográfust valószínűleg senkinek nem kell bemutatni. Ki itt belépsz, horgyá’ téglát című kiállítása a Tanyaszínház életébe enged betekintést, s a tanyások arcainak változását mutatja be a nyár porával színezve. Szabó Benke Róbert, a Kulturális Zóna vezetője röviden felvázolta, milyen szempontokat vett számításba, amikor Bezzeg Gyulát választotta a galéria soron következő kiállítójának, majd átadta a szót Oláh Tamás teatrológus- dramaturgnak, aki megnyitotta a kiállítást, majd az újvidéki Művészeti Akadémia színészhallgatóinak performance-a következett...” Hetnap.rs: [teljes cikk >](#)

UKRAJNA/KÁRPÁTALJA

Kovács Zoltán az ukrán–magyar tárgyalásokról: Nagyon csekély az előrelépés

Magyarország nem változtatott álláspontján Ukrajna európai uniós tagságának kérdésében, és ami a Magyarország és Ukrajna közötti kétoldalú politikai kérdéseket illeti, ezek megoldásában „nagyon csekély” az előrelépés – jelentette ki Kovács Zoltán nemzetközi kommunikációért és kapcsolatokért felelős államtitkár...” Forrás: Karpataljalap.net: [teljes cikk >](#)

A Petneházy Alapítvány ösztöndíjjal támogatja a tehetséges kárpátaljai diákokat

Együttműködési megállapodást írt alá a Petneházy Alapítvány és a Mathias Corvinus Collegium, amely lehetővé teszi, hogy minden évben a Kárpátaljai Közéleti Vezetőképző egyik diákja megkaphassa a Petneházy ösztöndíjat. Az 500 000 forint támogatást olyan fiatal tehetségeknek kínálják fel a jövőben, akik szorgalmukkal és kiemelkedő tanulmányi eredményükkel, közösségépítő munkájukkal példaként szolgálnak generációjuk tagjai számára...” Forrás: Tv21ungvar.tv: [teljes cikk >](#)

Harangozó Miklós-emlékkiállítás Munkácson

A salánki születésű festőművész, Harangozó Miklós halálának 10. évfordulója alkalmából szerveztek emlékkiállítást a Munkácsy Mihály Magyar Házban. A művészet sosem hal meg című tárlat keretében a művész kiemelkedő, a paraszti világot bemutató alkotásai tekinthetők meg. [...] A festőművész képeit bemutatva Matl Péter Munkácsy-díjas szobrászművész elmondta, hogy a '80-as években találkozott Harangozó Miklóssal, akinek rendkívül jó szeme volt ahhoz, hogy a paraszti világot hitelesen bemutassa képein...” Forrás: Karpataljalap.net: [teljes cikk >](#)

Lelkészeiktatás Balazséron

A Balazséri Református Egyházközség a Megújulás évében valóban megújul. Hisz mintegy 50 év után saját, ott lakó lelkésze lett, aki a kilencvenes években épült templomban hirdetheti az evangéliumot a gyülekezetnek, mely megválasztotta. S aki nem melleleg a település szülötte, Nagy Szabolcs...” Forrás: Karpatinfo.net: [teljes cikk >](#)